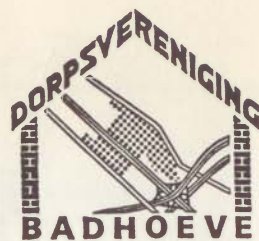

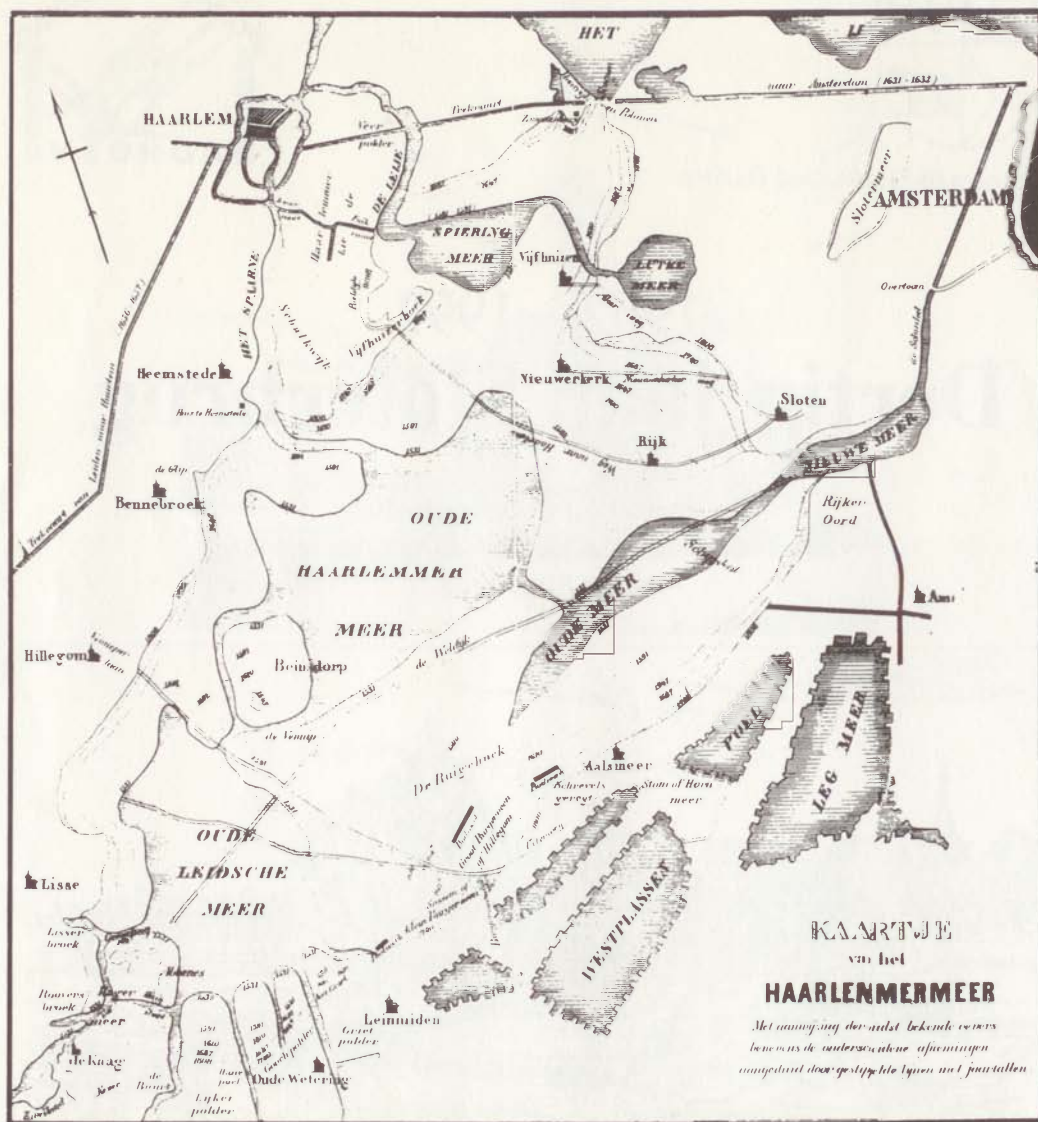
Dorpsraad Sloten-Oud Osdorp

1962 - 1992
Dertig jaar Sloterbrug

Een uitgave bij de her-onthulling
van de sculptuur van Herman J. van der Heide
bij de Sloterbrug

◀ Bij de voorplaat: in 1962 tekende Chris Schut dit 'gezicht op Sloten'

Dertig jaar Sloterbrug

Sloten groeide op de plaats waar de Osdorperweg uitkwam op de Sloterweg. In oostelijke richting voorzag de Sloterweg in de verbinding tussen Sloten en Amsterdam. Ongeveer op de plaats van de huidige brug splitste de Sloterweg zich oorspronkelijk in een noordelijke en een zuidelijke tak.

Van de noordelijke tak leidde een zijweg naar Nieuwerkerk.

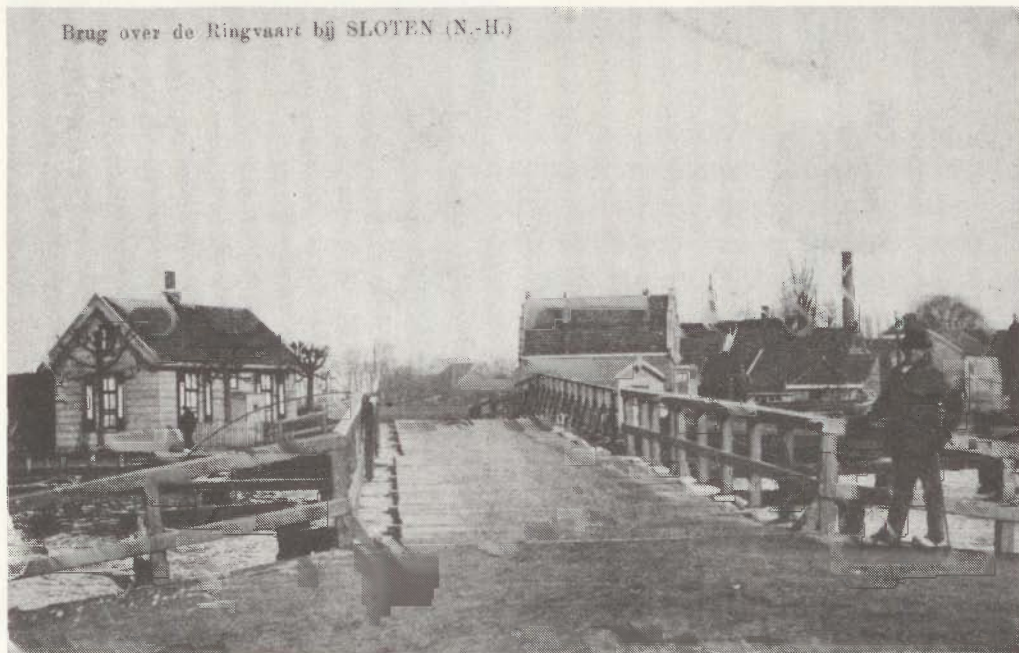
De zuidelijke tak verbond Sloten via het dorpje Rijk met Haarlem.

Omstreeks 1650 verzwoeg het water van het Haarlemmermeer, ook wel 'de waterwolf' genaamd, zowel Nieuwerkerk als Rijk. Zo ontstonden er plannen om het meer droog te leggen. Het ene plan na het andere werd echter te duur bevonden. Pas in 1840 nam het graven van de 41 meter brede Ringvaart rondom het meer een aanvang: over een lengte van bijna 60 km hebben 45 'polderjongens', acht jaar lang, gezwogd met hun in hedendaagse ogen primitieve gereedschap. Daarna duurde het nog tot 1 juli 1852 voor het meer leeggepompt was. De Haarlemmermeerpolder was toen weinig anders dan een drassig stuk land, gewonnen uit een woeste binnenzee.

De Ringvaart doorsneed nu de Sloterweg. Wie vanuit Sloten naar de overkant wilde, of andersom, moest zich van toen af met een bootje laten overzetten.

Later ontstond aan de 'overkant' uit de Badhoevebuurt het dorp Badhoevedorp, dat samen met nog 25 buurtschappen en dorpskernen uiteindelijk de gemeente Haarlemmermeer zou gaan vormen.

omstreeks 1910; de schoorsteen is er dan nog, rechts (met hoed) Arie Spaargaren

Houten draaibrug

Naarmate meer mensen wilden oversteken groeide de behoefte aan een brug. Uiteindelijk werd Sloten in 1879 via een draaibare houten brug met de Haarlemmermeerpolder verbonden. Later is deze brug meermalen verbeterd en, toen er ook auto's overheen moesten, zelfs nog met ijzeren onderdelen versterkt. Jarenlang is de Sloterbrug voor Amsterdammers die op luchtreis wilden zelfs de enige vaste oeververbinding geweest om Schiphol te bereiken. Toch kon de brug alleen maar in één richting tegelijk worden bereden: kwam er een fietser uit Badhoevedorp, dan moest de automobilist uit Sloten daarop wachten. In dit verband is een gebeurtenis uit 1933 interessant.

Op 30 december van dat jaar zou nl. de Fokker F14 Pelikaan, na een beroemde vlucht van 4 dagen, 4 uren en 25 minuten uit Indië, op Schiphol landen.

Gezien de te verwachten drukte van honderden auto's uit het hele land, viel te voorzien dat het dorp nauwelijks, en de toen nog uiterst smalle Sloterbrug al helemaal niet, in staat zou zijn deze stroom te verwerken.

De gemeente Amsterdam liet daarom, naast de brug, door het toenmalige korps Pontoniers van de Genie een pontonbrug slaan. Dit loste het probleem op maar veroorzaakte wel een enorme drukte in het dorp.

Opgepakt

Een bekende brugwachter was Arie Spaargaren. Met zijn vrouw woonde hij in de toenmalige brugwachterswoning, ongeveer op de plaats van de huidige bloemenstal. Spaargaren ging in 1939 met pensioen en werd opgevolgd door 'ome' Bram Teeuw.

Van oudsher is de familie Teeuw georiënteerd geweest op de Haarlemmermeer. De grootvader van Bram heeft nog geholpen bij de drooglegging van de polder en Brams vader was brugwachter op de Sloterbrug. Die taak nam Bram van hem over nadat hij in de oorlog bij de Cavalerie gediend had. Na de oorlog begon hij in 1919 als brugwachter te werken. Vroeger werd de brug altijd bediend van een halfuur vóór zonsopgang tot een halfuur ná zonsondergang. 's Zomers betekende dat om half vier opstaan. Zes jaar lang heeft hij de Sloterbrug bediend, waarna hij overgeplaatst werd naar de nieuwe brug bij Haarlem. De eerste zes jaar van zijn loopbaan was hij nacht-brugwachter. In die tijd waren de bruggen nog 24 uur per dag bemand door twee brugwachters. Bram Teeuw had de nachtdienst, wat wilde zeggen: paraat zijn van 's avonds zes uur tot 's morgens zes uur.

Omstreeks 1934

Zicht op Badhoevedorp, 1948

DIJKGRAAF EN HEEMRADEN
VAN DEN
HAARLEMMERMEERPOLDER

verleenen hiermede eene voorloopige aanstelling tot *Nachtbrugwachter*
aan (Naam) *Teemu*
(Voornamen) *Abraham Nicolaas*
Geboren den *1 Augustus 1894 te Hallegom*
op een aanvangsloon van *5 vijftiengulden 50 cts* per week *benevens inre wonis vgn bijm of ver*
en een tijdelijke bijslag van „ *12 gulden* „ „ *gouding daarboven 20%, van 12.- tot 16.50*

HOOFDDORP, den *1 October 1920*

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd:

M. C. C. v. d. B. Dijkgraaf.

J. Van der Weide Secretaris.

DIJKGRAAF EN HEEMRADEN verleenen aan bovengenoemden beambte de vaste aanstelling.

HOOFDDORP, den *1 October 1921*

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd:

M. C. C. v. d. B. Dijkgraaf.

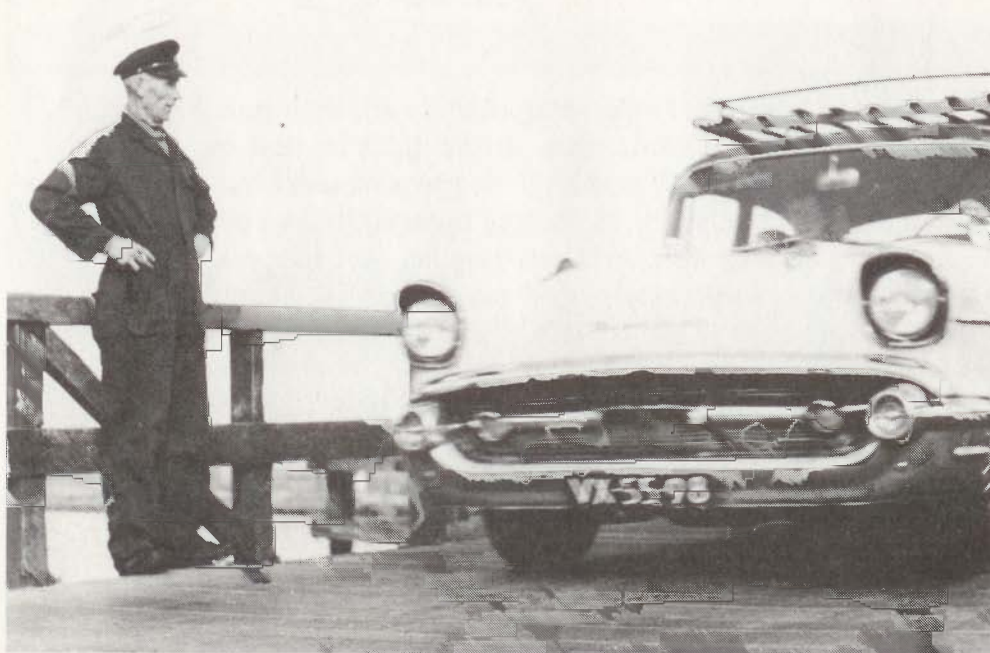
J. Van der Weide Secretaris.

In '42 verhuisde het echtpaar weer terug naar Sloten, waar ome Bram zijn oude brug weer onder zijn hoede kreeg. In die tijd is hij daar nog een keer opgepakt door de Duitsers: "Ik had altijd de gewoonte om eerst de bomen aan de Slotense kant dicht te maken als de brug opgedraaid moest worden en dan de overkant. Als de brug weer dicht was ging het net andersom. Dat was ook logisch want het brugwachtershuis stond aan de kant van Sloten. Op een keer kwam er een Duitser vanaf Sloten, terwijl ik op het punt stond de boom dicht te maken. Hij toeterde nog maar ik deed net of ik niks hoorde. De brug ging open en meneer moest wachten. Toen het schip voorbij was draaide ik de brug weer dicht en ging gewoontegetrouw de boom aan de andere kant het eerst openmaken. Toen ik bij de Duitser kwam werd ik meteen opgepakt en in de auto gezet. Ze hebben me toen naar Amsterdam meegenomen en ik bleef volhouden dat ik die Duitser niet gezien had en daarom de brug opendraaide en de bomen dichtdeed. Uiteindelijk lieten ze me toch weer gaan en ik kon zelfs met een Duitser 'mitfahren'. Om 11 uur 's avonds was ik weer thuis."

Een geopende brug voor een schip dat aan de steiger aan de Sloterweg te Badhoevedorp met bieten was geladen. Op de achtergrond staan al de bouwketen voor de nieuwe brug.

Huidige basculebrug

Brams zoon Jan woont nog steeds in Badhoevedorp. En dat geldt eveneens voor de avond- en nachtbrugwachter Lou Rietbrock, inmiddels 97 jaar oud. Hij werd opgevolgd door Kees Kolle (85) die tegenwoordig in Hoofddorp woont. Pas in 1962 kwam, ten zuiden van de draaibrug, de huidige basculebrug gereed, die tweerichtingverkeer mogelijk maakt.

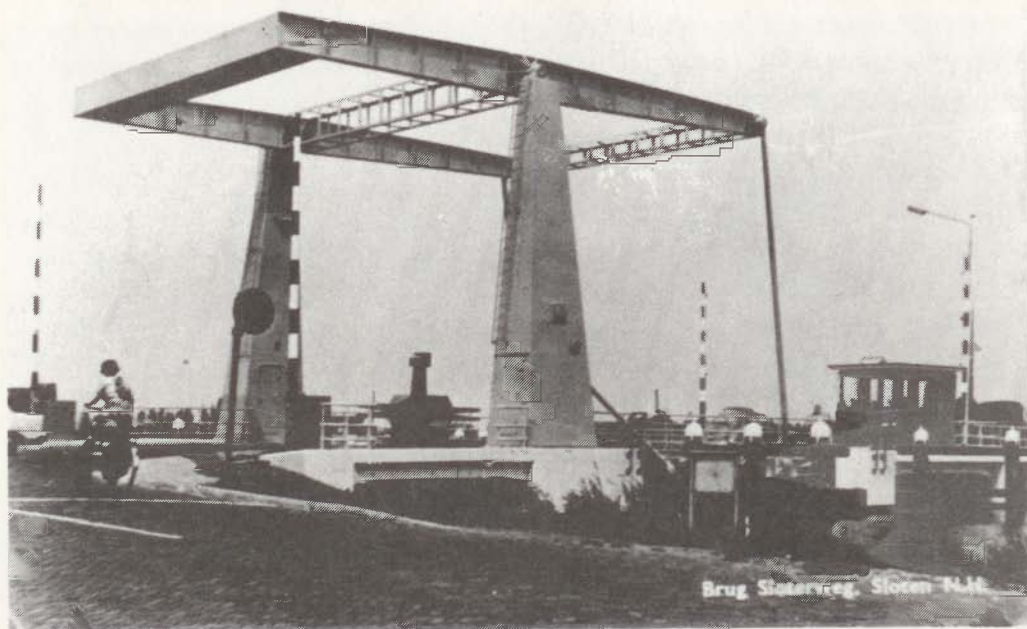
Juist enkele dagen eerder, op 21 maart 1962, had er ten huize van dokter Faber, Sloterweg 1301, een bijeenkomst plaatsgehad van veertien bewoners van Sloten N.H. en omliggende polders, en iemand van de gemeente. Daar en toen is een achtkoppige voorlopige Dorpsraad gekozen. In het verslag van die bijeenkomst valt te lezen: '..De opening van de nieuwe brug: de aanwezigen waren allen van mening dat de tijd van voorbereiding te kort zou zijn om nog iets te organiseren. Spontaan kwam het echter, zelfs voor een gedeelte ná de vergadering, bij enige leden op om een claxonconcert te organiseren en de schoolhoofden te verzoeken vrij te geven, zodat de kinderen bij de feestelijke opening van de brug aanwezig zouden kunnen zijn..'

*een wat bibberige foto
van een regenachtige
officiële opening*

De Sloterbrug, ook wel 'witte brug' genaamd, is in beheer bij het waterschap Groot Haarlemmermeer in Hoofddorp. Bij dit waterschap functioneren als dijkgraaf drs M.G. Spaans, als secretaris J.P.M. Krom en als hoofd Technische Dienst ir G.J. de Nooy.

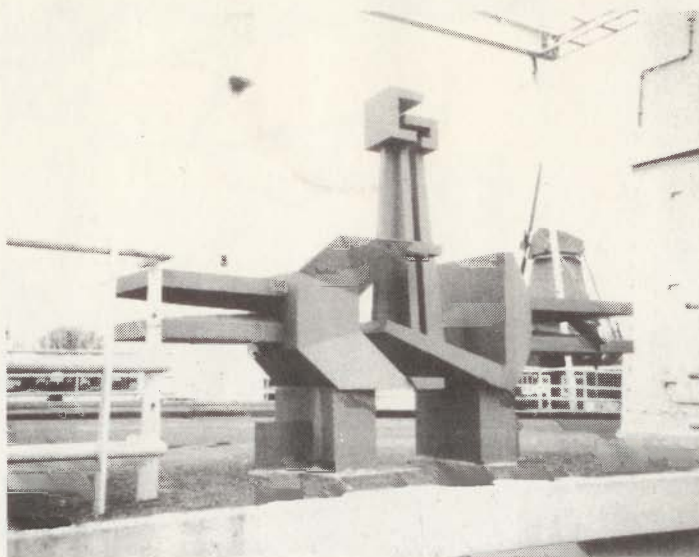

Een prentbriefkaart die werd uitgegeven door Postagentschap-Sigarenhandel G. Weterings te Sloten

Nog niet ideaal

Aan weerskanten van de brug is de verkeerssituatie nog steeds verre van ideaal. Voetgangers en fietsers kunnen, met name tijdens drukke uren, alleen met levensgevaar oversteken. En wanneer een uit de richting Sloten komende automobilist linksaf de Nieuwemeerdijk op wil, houdt deze al het verkeer achter zich soms geruime tijd op.

In dit verband is wel eens de suggestie gedaan, aan de Haarlemmermeerse zijde een verkeersplein aan te leggen. Daar is voldoende plaats voor en het zou de situatie aanzienlijk verbeteren. Wie weet, komt het er nog eens van...

*Deze publikatie is een initiatief van de Dorpsraad Sloten-Oud Osdorp en
de Dorpsvereniging Badhoeve en mede mogelijk gemaakt door het
Waterschap Groot-Haarlemmermeer.*

*Samengesteld door P. Hans Frankfurter met medewerking van Jeanne
Burlison, Jan Dijkema, A. Dreschler, A.D. Georgiades, Peter de Graaf,
Jan Hopman, Cor Lücke en Suze van Scheppingen.*

29 maart 1992

*Druk: De Adelaar, Badhoevedorp
Een gemeenschappelijke uitgave van*

*Dorpsraad Sloten-Oud Osdorp
Nieuwe Akerweg 14
1066 ES Amsterdam-Sloten
tel. 020-6174511*

*Dorpsvereniging Badhoevedorp
Postbus 60
1170 AB Badhoevedorp*